

Posudek vedoucí diplomové práce

Doc. PhDr. Jarmila Mothejzíková, CSc.

Nela Zenkerová

Průřezová témata v gymnaziální výuce anglického jazyka **Cross-Subject Topics in the Grammar School TEFL**

ÚAaA FF UK

Praha, květen 2008

Celkově 97 stran, česky, anglické résumé

9 samostatných příloh, které obsahují ukázky textových materiálů (zásobník výukových materiálů)

Diplomantka ve své prakticky orientované a velmi pečlivě propracované DP zpracovává téma, které reflektuje současnou aktuální problematiku v oblasti vzdělávacích a výchovných cílů (nejen) v cizojazyčné výuce v Evropě – analyzuje reálné možnosti plnění požadavků kurikulárních dokumentů (jako ERR, NPV, RVPg, RVPsov) ve výuce AJ na gymnáziích.

Vzhledem k závažnosti této problematiky u předložené diplomové práce na začátku posudku velmi kladně hodnotím jak vlastní výběr právě této aktuální problematiky, tak i samostatnost a kvalitu zpracování.

Předložená DP má logickou výstavbu – autorka v 5 kapitolách postupuje od části teoretické přes výzkum ke konkrétním návrhům výuky v několika lekcích plně využitelným ve středoškolské pedagogické praxi.

V teoretické části DP (kap. 1,2) autorka vysvětluje základní koncepty v oblasti výchovných aspektů výuky – jako *nové pojetí vzdělávání a průřezová témata, kompetence aj.*, a uvádí je do vzájemných souvislostí.

Právě v této části práce autorka projevila maximální invenci, schopnost samostatně vyhledat relevantní zdroje, vyhodnotit je a prezentovat je jako systém.

K této části diplomové práce mám pouze marginální připomínku, a to, že poznámka 5 na str. 14 pro svoji závažnost by měla být vhodněji součástí kontextu a navíc ještě graficky zvýrazněna. Snad by pro hlubší pohled v této části DP ještě mohla být akcentována narůstající absence vytváření základních životních hodnot v rodině, takže tyto základní výchovné funkce se v současné „civilizované“ společnosti náhradně převádějí na školu; stejně tak by v této části mohla být i stručná komparace s „výchovnými“ cíli školy, jak je též legislativními cestami ve škole požadovával minulý režim – a právě pro tuto formální analogii se pak někteří učitelé i laická veřejnost v současnosti domnívají, že dnešní situace je identická s dobou minulou, což vede k nepochopení až bagatelizování a negování těchto oprávněných požadavků a snah.

Formu pedagogického výzkumu (kap. 3,4) považuji za velmi podnětnou a přínosnou, stejně tak kladně hodnotím autorčinu samostatnost, široký záběr uchopení problematiky, výběr respondentů co do počtu i míst provedeného výzkumu, relevantní závěry z výzkumu a dovedení těchto validních závěrů do oblasti vlastní výukové praxe (v kap. 5 a přílohy).

Výzkum a analýza přinášejí mnohé zajímavé a podnětné závěry – především ukazují, jak závažná tato problematika je a jak rozkolísaná je výuková praxe.

Kvalita i kvantita provedeného výzkumu, šíře záběru (65 oslovených gymnázií v Praze 1-10, celkový počet distribuovaných dotazníků ve formě e-mailu 150; z toho 43 gymnázií jako aktuálních respondentů) je na velmi dobré odborné úrovni a činí jeho

závěry validními, objektivními a plně v praxi využitelnými, a to přes veškeré obtíže, s nimiž se diplomantka setkala (popisují mj. body 3.1 a 3.2.1).

Právě obtíže, s nimiž se diplomantka setkala v této fázi DP, jednoznačně ukazují, jak nutné je zcela nově formulovat kritéria pro (nejen) hodnocení učebnic, neboť ani nejnovější materiály MŠMT ČR neposkytují adekvátní informace a spolehlivé vedení do naší tak kvalitativně rozkolísané pedagogické praxe.

Praktické ukázky lekcí pro realizaci vytčených výchovných cílů ve VAJ na gymnáziích jsou na vysoké jazykové i obsahové úrovni, empiricky velmi cenné a podnětné a demonstrují nejen autorčinu pečlivost a dovedení teorie do velmi kvalitní praxe, ale i její nesporný talent a invenci v oblasti koncipování moderních textů. Uvedené lekce jsou zcela srovnatelné s texty nejlepších učebnic pro VAJ v dané věkové kategorii, jako je např. *New English File* (CUP, praxí hodnocena jako v současnosti nejlepší učebnice pro výuku AJ u starších žáků).

Závěr

Ve všech zmíněných aspektech představuje předložená DP podnětný přínos k současnému dění v české didaktice AJ, jež v návaznosti na náš vstup do EU, dávající evropské VCJ řadu nejen nových impulsů, ale i direktiv, norem a požadavků, a v reflexi nových společenských požadavků složitě hledá optimální a efektivní výukové postupy. Stejně tak v záplavě učebnic různorodé kvality a provenience na českém trhu složitě hledá optimální a efektivní výukové materiály.

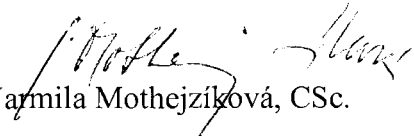
Skutečnost, že autorka se zaměřila na nejednoduchou, nezmapovanou a roztráštěně realizovanou, někdy kontroverzně chápanou a primárně v českých dimenzích až negativně přijímanou problematiku, je další podnětný rys této velmi kvalitní DP, **kteřá plně odpovídá všem požadavkům na DP z aplikované lingvistiky**. Svým celkovým charakterem spadá do oné oblasti didaktiky, zabývající se metodami výuky, která má výrazně empirický charakter - z pedagogické praxe vychází a opět se k ní přes hluboké teoretické traktování tématu - ve svých závěrech a aplikacích a dokumentaci vrací. Právě toto propojení teorie a výukové empirie mají pro vlastní výukovou praxi **zásadní význam a přínos a jsou pedagogicky velmi cenné.**

Rovněž po formální stránce je práce výborně zpracována; autorka plně využívá široké škály grafických možností počítače, ke statistickému vyhodnocení využívá přehledné grafy. Bibliografie přináší ucelený přehled literatury k dané problematice. Celkově je práce přehledně, úhledně a velmi pečlivě zpracována.

Doporučuji, aby autorka v modifikované podobě výsledky své práce publikovala.

Z výše uvedených důvodů předloženou DP ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji předběžnou klasifikaci výborně.

V Praze 13. května 2008

Doc. PhDr. Jarmila Mothejzliková, CSc.
ÚAA FF UK